



— XX гурултайын гәрарларыны шәрәфлә еринә етирәчәйик!

**К И Р П И**







Сәмәд Вурғуна Азәрбайчан ССР Халғ  
шаири ады верилмәси мүнәсибәтилә

# О, МӘН ДЕЙИЛӘМ

Камран Мәммәдов Гарякин районунда су кәмәри тикинтиси идарәсиндә өлүләрин адына ики йүз мин манат пул алыб хәрчләдикдән сонра, гачыб бирбаш Коммунал Тәсәррүфаты Назирлийнә кәлди. Ону шө'бәләрдә һөрмәтлә гаршыладылар. Камран Мәммәдов достлары илә саламлашды, ахырда тә'мир идарәси рәиси Ширәлиевин кабинетинә кирди.

— Салам!

— Ай салам, салам!—дейә Ширәлиев ики әли илә достунун әлини сылды.

— Әйләш, даныш көрәк бу «Кирпи» сәндән нә истәйир?

— Кирпи? — Камранын сифәтиндәки эзәләр эсмәйә башлады. Анчаг горхдугуну билдирмәк мәгсәдилә тез өзүнү элә алды.—Һансы Кирпи, һә, һә, «Кирпи» журналы? Яман языблар. Камран Мәммәдовун атасыны яндырыблар.

— Бәс сәнин һаггында дейил?—дейә, Ширәлиев тәәччүблә сорушду.

— Хейр эши, о башга Камран Мәммәдовдур.

— Догрудан?

— Гиймәтли башын һаггы, дүз дейирәм. Элә она көрә дә, Гарякиндән башга района дәйишилмәк истәйирәм, адамлар мәни о фырылдагчы илә долашыг салырлар, абрым кедир.

— Әризә яз, дәйишдирәк. Өлмәмишәм һа...

Камран Мәммәдов әризә язды, Ширәлиев илә бирликдә коммунал тәсәррүфаты назиринин мұавини Каркарянны янына кәлдиләр. Каркарян бир Камран Мәммәдова бахды, бир дә столун үстүндәки «Кирпи» журналына. Сонра чәсарәтини топлайыб сорушду:

— Олмая фел'етона вурулан Камран Мәммәдов сәнсән?

— Хейр эши, мән һара, о һара?..

Каркарян Камранын әризәсини диггәтлә охую энә сорушду:

— Демәк сән дә чәбрайыллысан, бу Камран да?..

— Бәли, икимиз дә бир ерлийик.

— Оунун да атасынын ады Дадашдыр, сәнин дә?

— Бәли, дүз буюурсунуз. Бизи гынамайын. Чәбрайылда Дадаш ады чох дәбдир.

— Демәк бу сиз дейилсиниз?..

— Камран ялан данышмаз, чаным,—дейә, Ширәлиев әмри Каркаряннын столунун үстүнә гойду. Каркарян әмрә гол чәкиб Камраны ени вәзифәси мүнәсибәтилә тәбрик этди.

...1955-чи ил, апрел айынын көнүл ачан бир сәһәри иди. Бахыдан кәлән сәрнишин гатары Камран Мәммәдову Евлага кәтирди. О, ени иш ери олан Мир Бәшир районуна йола дүшмәдән әвләнмәк гәрарына кәлди. «Ени иш ериндә аилә илә кәлдийими көрүб мәни гырды-гачды һесап этмәсинләр»,—дейә дүшүндү вә чох ахтармадан бир гыз тапды. Мир Бәшир районунда коммунал тәсәррүфаты шө'бәсинин мүдире Гулиев ону тәәччүблә гаршылады:

— Нечә? Камран Мәммәдов?.. Гарякиндә өлүлери дирилдән Камран Мәммәдов?

Камран Мәммәдов саймазана күлдү вә өзүнү даһа да дартараг:

— Сиз һаглысыныз—деди.—Һәр ердә мәни онунла дәйишик салырлар. Сән өл, о мән дейиләм. Истәйирсән анд ичим.

— Анд ичмә, анд ичмә...—дейә, Гулиев дә инанды. Сонра сорушду:

— Партиячысынызмы?

— Бәли. Анчаг партбилетим янымда дейил. Артйом адасында галыб.

— Паспортуруз вар?

— Вар, көндәрмишәм Нахчывана дәйишдирсинләр.

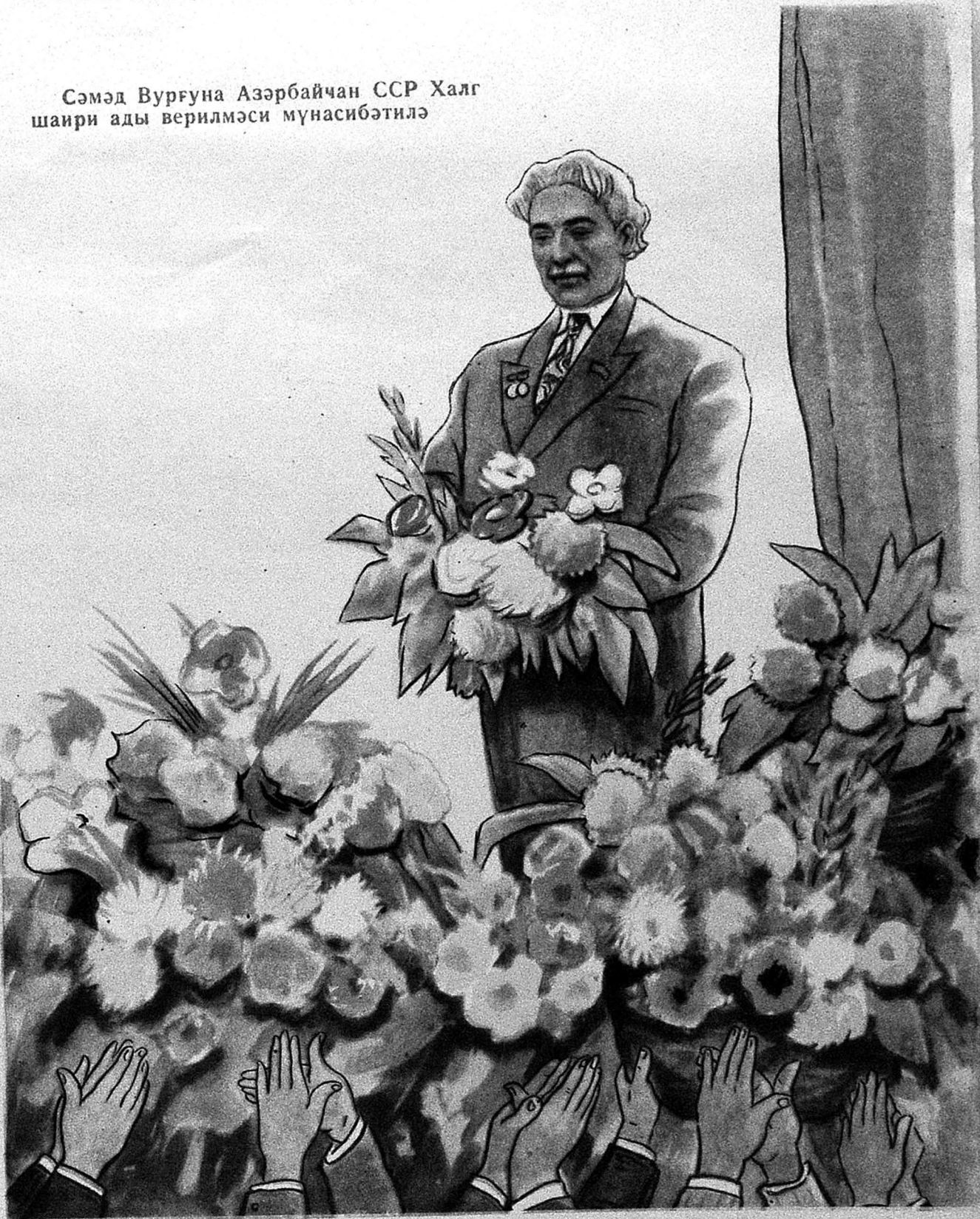
— Һәмкарлар иттифагынын үзвүсүнүзмү?

— Чаным үчүн үзвүйәм. Анчаг китабчамы көндәрмишәм Бақыда «Бир май» гәсәбәсиндә гардашым оғлу вар, сахласын. Айдан-ая да үзвлүк һаггыны верир.

— Тәһсилениз вә я ихтисасыныз һаггында дипломуруз вармы?

— Өзүм һәлә башдан-аяга дипломам да...

— Бәс илди биз илдан биләк ки, бизи алдат-



— Мөһтәрәм шаирә саламлар олсун!  
Бу дүня дурдугча о да вар олсун!

мырсан!—дейә кәнардан тикинти-тә'мир идарәсинин мүдире сорушду.

Камран мүдирини шүбһәдән чыхармаг үчүн бу дәфә әлини юхары галдырыб электрик лампыны көстәрди.

— О янан чыраг һаггы ялан демирәм.

Камран Мәммәдов ишә башлады. Даһа догрусун Гарякиндә ишләтдийи фырылдаглары Мир Бәшир районунда да ишләтмәйә башлады. Чинайәт ахтаран идарәләр тәрәфиндән ахтарылан бу фырылдагчы дүз он ай Мир Бәшир районунда бир чох идарә башчыларыны алдадыб хейли пул мәнймәсди. Нәһайәт бурадакы Камранын Гарякиндә гачан һәммин Камран олдуғу айдынлашды вә о, мәс'улийәтә алынды. Бу хәбәр бир күнүн ичәриндә элагәдар тәшкилатлара яйылды.

Мир Бәшир район коммунал-тәсәррүфатынын мүдире Гулиев тикинти-тә'мир идарәсинин рәиси Мәммәдовун үзүнә бахыб деди:

— Мән о дәлә-дуздан һәмишә шүбһәли идим. Урайимә даммышды ки, о, һәммин Камрандыр.

— Мән дә шүбһәләнмишдим,—дейә, тикинти-тә'мир идарәсинин рәиси әлини дөшүнә дөйдү.—Өз-өзүмә һәмишә дейирдим ки, бу Камран жуликдир, бизи бармагына долайыб. Бу нечә партиячыдыр ки, он айдыр нә үзвлүк һаггы верир, нә дә бир учотда дурур.

Коммунал-Тәсәррүфаты Назирлийндә дә чохлары тәшвишә дүшдү. Назирин мұавини Каркарян йолдаш Ширәлиеви чагырыб деди:

— Чаным, мән о Камрандан бәрк шүбһәләнмишдим, нечә олду ки, биз ону ганадымыз алтына алыб кизләтдик?

Ширәлиев чийинләрини дартды.

— Мән дә шүбһәләнмишдим. Ишиндә өл, рәһмәтлийин оғлу, ишә көтүрмүшүк, көтүрмәмиш олаг, бунун үчүн нә сизә, нә дә мәнә бир сөз дөйән олачаг!

М. ӘЛИЗАДӘ.



## КИРПИ НЕФТЧАЛАДА

### КАБИНЕТДЭ МУБАЙСЭ

Бир нөмрөли сәһәнин уста көмәкчиси Сулейманов башыловлу мәдән мүдиринин кабинетинә кирәк:

— Ай йолдаш һәсәнов, — дүнән ахшамдан 317 нөмрәли буруг даяныб...

— Билірәм даяныб...

— Инди дә саат ондур, һәлэ...

— Билірәм, ишләмир, нейләйим, Каспарову тапа билмирәм. — һәсәнов нәглият канторуна эңк вурмаг истәйрди ки, Каспаров ичәри кирди. Мәдән мүдирин севинчәк деди:

— Эши, кәл дә, һарда галмысан?

— Палчыга батыб галмышам,

— Өзүн, я тракторларын?

— Өзүм дә, тракторларым да, галдырычы кранларым да, автомашыларым да... һамысы палчыга батыб. — Каспаров бир-бир бармагларыны юмуб дейрди: — 511 нөмрәли буругун янында бир трактор, 249 нөмрәли буругун янында бир трактор, 470 нөмрәли буругун янында...

Һәсәнов онун сөзүнү кәсди.

— Яхшы, 317 нөмрәлини нә эдәк? Дүнәндән ишләмир. Эң мәһсулдар буругдур. Нә вахт трактор көндәрирсән?

— Көндәришәм, бири дә батыб онун янында галыб.

...Охучулары эһвалатдан хәбәрдар этмәк үчүн енә дә һәсәнова мүрачһәт эдирик. О, дейр:

— Саһәмиз кениш, буругларымыз да чох. Палчыг дизәндир. Торпаг шоран, буруглара да йол йох... Нәглият будкасында 317 нөмрәли буруга чәми-чүмләтаны 250 метрдир, буруг дүнәндән даяныб, бир трактор көндәришик, ярыюлда батыб, инди икинчи трактор, көзләйрик ки, кетсин һәммин трактору чыхарсын вә биртәһәр буруга келиб көрәк дәрди нәдир?

— Буруглара йол дүзәлтмәк үчүн тәдбир көрмәк ләзимдыр!

Һәсәнов дәриндән бир аһ чәкиб деди:

— Дүз беш илдир «тәдбир» көрүрүк, биз нефт мәдәнләри идарәсинә язырыг, онлар да гәрар гәбул эдир, смета тутуб назирлиһә көндәрир, назирликдә бу гәрары бәйәнирләр, сөз верирләр, бир гәрар да языб бизим гәрарын үстүнә гоюрлар, һәтта назирин мүавинләри, назирлиһин шөбә мүдирләри дә кәлиб вәзий-йәтимизә бахырлар, сонра да кери гайыдырлар... Бу беш илдә чыхарылан гәрарлары, тутулан сметалары, язылан тәлигәләри бир-биринин учуна чаласайдыг он километрлик йол оларды. Амма үмидимизи кәсмәмишик, назирликдән сөз верибләр ки, 1956-чы илдә бу ишә бахачаглар. Бахсынлар көрәк ахыры нә олар...

### БУЗА ЯЗЫЛЫБ КҮНӘ ГОЮЛАН СӨЗЛӘР...

Су трамвайы сигнал вериб саһилдән узаг-лашды. Көрүдә етмиш нәфәрдән артыг адам галмышды. Сәс-күй һәлә кәсилмәмишди.

— Бәс биз нә эдәк? Ахы ишә кечикирик?..

— Ишә кедәндә белә, гайыданда белә...

Һарай-гышгырыга Банкә балыг комбинатынын баш мүһәндиси Гатиллов чыхды. Балыгчылар ону көрүб дөврәйә алдылар.

— Ай йолдаш Гатиллов, бәс биз нейләйәк?..

— Ләткәләрә минин, үзә-үзә кечин, һәрә биртәһәр өзүнү иш еринә чатдырсын.

— Ай киши, Маяка, «Гырмызы вәтәкә» йә он-он беш километр йолдур, ора ләткә илә һеч ики саата да кедиб чатмаг олмаз.

Гатиллов сәс-күй саланлары сакиләшдирмәк үчүн явашчадан деди:

— Әзизләрим, тәгсир биздә дейил, сиздәдир. Әввәлләр отуз-гырх нәфәр идиниз, бир кәми-йә ерләширдiniz, инди олубсунуз йүз-йүз әлли нәфәр, кәми ки, бөйүмәйиб?..

Балыгчылардан кимсә яхына кәлиб деди:

— Йолдаш Гатиллов, дахили имканлардан истифадә этмәлийик, бах бу 4 нөмрәли кәми эл-

ли-алтмыш адам тутар, бир балача тәмира эһтиячы вар. Дүзәлтсәниз нә олар?

Гатиллов она тәрс-тәрс бахыб деди:

— Билмәдийин сөзү данышма! Әввәлә бу кәми бизим дахили имканымыз дейилдир, бу, дахилдән кәнар имкандыр. Йәни ону бизә үч ай бундан габаг назирликдән көндәрибләр.

— Нә үчүн?

— Трамвай дүзәлтмәк үчүн.

— Бәс нә үчүн дүзәлтмирсиниз?

Гатиллов бу дәфә дә сакит сәслә чаваб верди:

— Сизә яхындан гайгы көстәрдийим үчүн...

Әкәр бу көһнә кәмини дүзәлтсәк, сонра назирлик бизә тәзә трамвай вермәз. Биз истәйирик ки, сиз тәптәзә конфетабелни трамвайларда ишә кедәсиниз... Волга-Дон каналында ишләйән дизел-трамвайлары кинода көрмүсүнүз?..

Балыгчылар күлүшдүләр, көрпүнүн башында даянан гоча бир киши деди:

— Ай йолдаш Гатиллов, сән элә кечән ил һәйәтләрә су чәкмәк һаггында да белә дейирдин...

Гатиллов дәрһал чаваб верди:

— Мән ки, дедийимчә эләдим, дохсан мин манат вериб труба алдыгмы, сиз дә имәчилик эләйиб ер газдыгмы, һөкүмәт дә бу ишә эләвә пул бурахдымы?..

Гоча киши енә сөһбәтә гарышды:

— Сән дейәнләрин һамысы дүздүр. Амма булардан Фатыя туман чыхмады!.. Трубалар күчәләрдә бөйрү үстә ятыр, газдыгмыз хәндәкләр долуб, пул да вахты кечәндән сонра һесабдан позулачаг, сән судан даныш, вәд этдийин электрик ишыгында даныш...

Сөһбәтин чох узандыгыны көрән Гатиллов кабинетинә кетди, балыгчылар онун даһынча бир аз бахыб күләндән сонра дедиләр:

— Эши, ики-үч илдир Гатилловдан бу сөзләри эшидирик. Конфетабелни трамвай кәләчәк, һәйәтләрә су чәкиләчәк, әвләрә ишыг чәкиләчәк... Гатилловун сөзләрини буза языб күнә гоймаг ләзимдыр. Ай ушаглар, ләткәдән-заддан тапын, ишә кечикәрик...

### «ПИШИК ФЕРМАСЫ»

Молотов колхозунун сәдри Тәвәккүл һәзиев аграном Неһмәт Кәримову янына чағырыб деди:

— Машына мин, тахыл саһәләринә кедәк, тәзә бир ихтирам вар, сән аграном, мән аграном, кедәк орада фикирләшәк.

Һәр икиси кәлиб көмкөй көрүнән тахыл эһмиләринә бахды. Аграном күләрәк деди:

— Яхшы бой атыб, мәһсулу бол олачаг.

Сәдр эләвә этди:

— Мәһсулу бол ола биләр, бу шәртлә ки, сичанларла мүбаризәйә башлаяг, йохса сичанлар доғрайыб төкәчәк.

— Биз ки, һәлә бу ишә башламамышыг.

Сәдр күләрәк деди:

— Элә мәни дүшүндүрән дә будур. Кәрәк филан гәдәр дәрман кәтирәсән, ишчи гүввәси тапасан, бу гәдәр саһәни дәрманлаясан. Билирсән нә гәдәр узун ишдир... Амма мән истәйирәм башга чүр эдәк, һәм асан олсун, һәм дә хәрчи аз. Дейирәм кәл, бир пишик фермасы дүзәлдәк. Сичанлар байыра чыхан кими пишикләри бурахаг үстләринә, бирчә күндә сичанлары есинләр. Яхшы ихтирадырмы?

Аграном сәдрин бу сөзүнә күлүб деди:

— Ай рәһмәтлик оғлу, сән бәхтәвәрликдән данышырсан, бир малдарлыг фермамыз вар, онун өһдәсиндән кәлә билмирик. һеч инәкләрин мәһсулдарлыгындан хәбәрин вармы? Фермамыздакы һәр инәкдән бу үч айда 35 литр сүд сағылыб, күнә һеч 350 грам да дүшмүр. һәлә кәрәк 600 баш гоюн тапыб, гоюнчулуг фермасынын планыны долдураг, һеч билирсән нечә баш инәйимиз чатмыр?..

— Нә үчүн билмирәм, 319 баш әвәзинә 235 баш инәйимиз вар.

Аграном бу дәфә чидди сурәтдә деди:

— Яхшы, инәйин дәрдини чәкәк, гоюнун дәрдини чәкәк, сүд мәһсулунын дәрдини чәкәк, йохса пишик фермасынын?..

Сәдр башыны гашыйыб фикирли һалда чаваб верди:

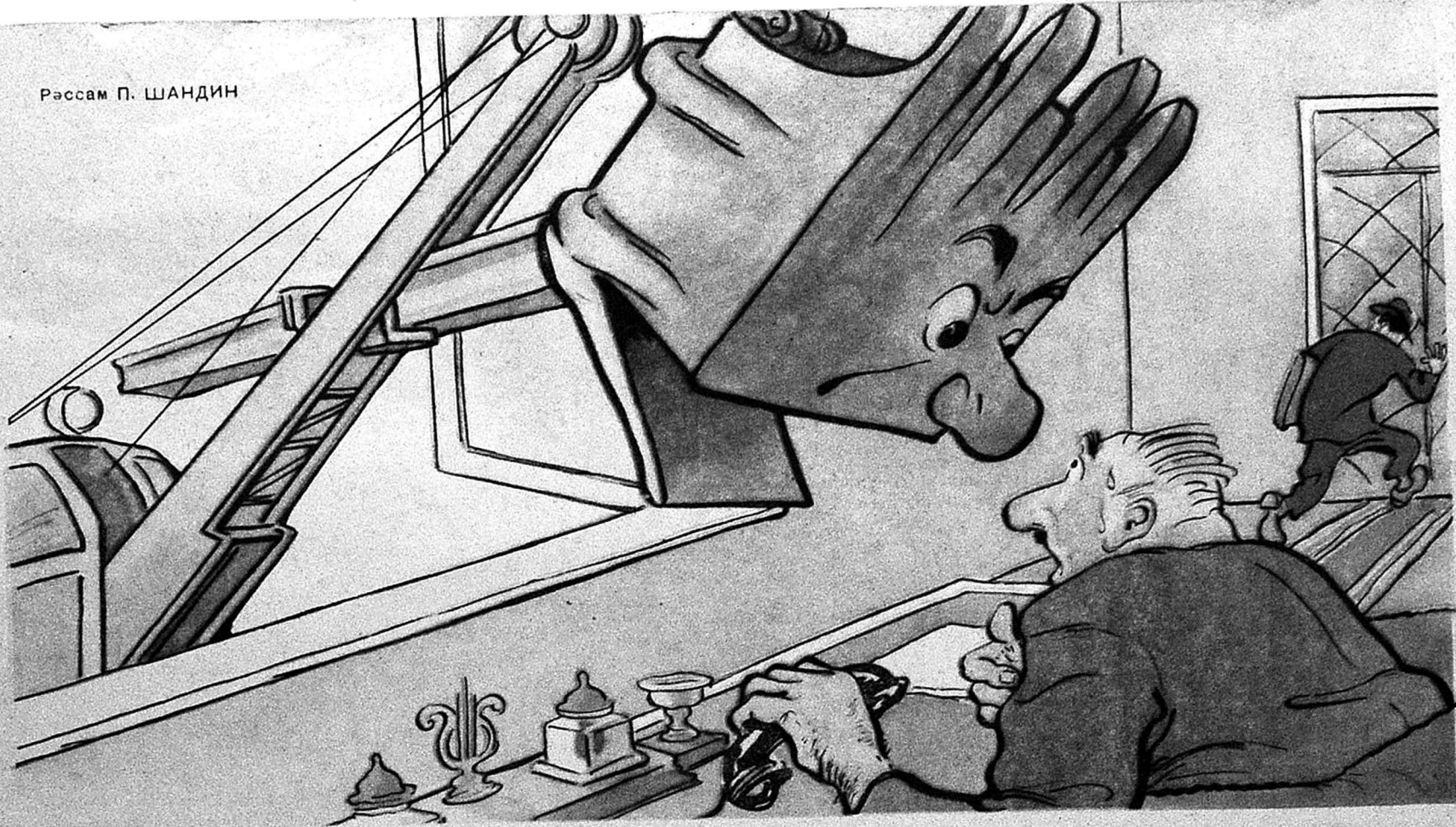
— Әслинә галса, сән дә дүз дейирсән, мән дә... Анчаг икимиз дә билмирик ки, бу сичанларла нечә мүбаризә эләйәк?

Ф. ӘЛИЕВ  
Э. СӘРДАРОВ  
З. ЗЕЙНАЛЛЫ



— Сәс салма, атан сәнин дәрсини һазырлайыр, йохса чашар.





ЭКСКАВАТОР:—Өзүңүз ишләмирсиниз, ара ердә мән үзүгара олурам.

## ЭЯНИ СУРӘТДӘ

Шәрабтрестин 2 нөмрәли заводунда, «спиртли ичкиләрнн инсан бәдәнинә зәрәри» мөвзуунда мұһазирә охуначагды. Иш гуртармыш. клубда ерләр тутулмушду. Тәйин олунмуш вахтдан ярим саата гәдәр кеңирди. Лакин, мұһазирәчи йох иди.

Мұһазирә охуячаг чаван оғлан завода һәлә сәһәр кәлмишди. Анчаг иш гуртаранадәк бекар дурмагданса, мәһсул бурахылышы просесинә тамаша әтмәк истәдийини билдирмиш вә сөхләри, амбарлары кәзмәйә кетмишди.

Нәһайәт, клуба йығылмыш ишчиләрнн сәбри түкәнди; онлар дағылышмаг истәйирдиләр ки, бирдән... сәһнәдә ики киши көрүндү. Бузларын бири, нисбәтән яшлысы вә көкү—ерли комитәнин сәдри, икинчиси, нисбәтән чаваны вә арыгы исә — бир саатдан бәри йолу көзләнен һәмин мұһазирәчи иди.

Сәдр мұһазирәчийә сөз верди.

Чаван оғлан трибунага галхан кими көзүнү гаршысында дуран графинә дикди вә бир стәкан су долдуруб башына чәкди.

Залда отурмуш гоча бир фәһлә йолдашына пычылдады:

— Языг, балыг башы ейиб, нәдир; көр сую нечә ичир, әйә!..

Мұһазирәчи даранмаммыш сачыны чәнкәләйиб даһа да гарышдырды; сағ дөшү үстә дүшмүш галстукуну чәкиб сол дөшү үстүнә атды. Сонра әлини, яхасы бағланмаммыш пенчәйиннн голтуг чибинә салыб бир китабча чыхарды. Лакин, бу заман о, мұвазинәтинн итириб сәндәләди; дәрһал китабчаны пенчәйиннн ян чибинә сохду вә ики әлли трибунадан япышды. Бир мүддәт бу вәзийәттә дурдугдан сонра, графиндән бир стәкан да су төкүб гаршысына гойду вә енә дәрһал ики әли илә трибунадан тутду. Нәһайәт, боғазыны арытлады вә көзләриннн шәффаф ағ мае илә долу графинә зилләйиб, трибунаны әлләриндән бурахмадан, нитгә башлады:

— Йолдашлар!.. Мей... ички ки, вар, чох яхшы... олмаян шейдир. Амма чох да зәрәр... ли шейдир... һәм адамын чибинә, һәм дә чанына... Нечә ки, дохдурлар да бу барәдә дейрләр...

...Бурада мұһазирәчи әлини башына гоюб буланыг нәзәрләрә әтрафы көздән кеңирди, сонра енә нитгинә давам әтди:—Сиз өзүңүз дә яхшы билирсиниз ки, йолдашлар, һәким Өмәр Хәйям мей һагында нә дейиб. Шаир өзү бу барәдә дейиб ки: «Мей бухур... кәм-кәм бухур, һәмишә бухур...». Йә'ни, мейи һарада ич, нә вахт ич, нә гәдәр ич вә кимләрә ич... Мәсәлән, сизин бу завод ки, вар... чох яхшы ердир; мейи дә болдур—гәдәринә сөз ола билмәз, адамлары да ә'ладыр—әлиачыг, гонагпәрәст... Буна көрә дә, достлар, мән бу бәдәни галдырырам лишнн сизин амбардарын сағлыгына, өзү дә закускасыз-филянсыз! Доғрудан, сағ олсун, әлли-кеф оғландыр!

Бирдән мұһазирәчи гаршысындакы су стәканыны көтүрүб башына чәкди; һәм дә башыны әлә кәскин сурәттә керн атды ки, мұвазинәтиннн сахлая билмәйәрәк архасы үстә сәһнәйә йыхылды вә тир-тап узаныб һәрәкәтсиз галды...

Дәрһал залдан бир нечә нәфәр галхыб онун янына йүйүрдү. Мұһазирәчиннн ағзы көпүкләнмиш, әтрафы спирт ийи басмышды.

Сәһнәйә галхмыш ишчиләрдән бири ерли комитә сәдринә деди:

—Буну һарадан тапыб бизә мұһазирәйә кәтирмишсиниз? Бу нә биабырчылыгдыр, һә?

Башга бириси она чаваб верди:

—Буна дейәрләр—эяни... йә'ни ки, мұһазирәчимиз сөйләмәк истәдийннн шейи эяни сурәттә бизә көстәрди.

А. СЕЙФӘДДИН.

## Мұһазирәчи сағсаған

Мешәдәки гушлары,  
Топлаяраг бирчә ан  
Мұһазирә охуду,  
Онлар үчүн сағсаған.

Енә көһнә сөзләри  
Сағсаған тәкрат әтди.  
Онун сахта сөзләри  
Гулаглары кар әтди.

Сағсағанын «нитгини»  
Динләйәрәк бир гәдәр,  
Тезчә ганад чалараг  
Гушлар учуб кетдиләр.

Заваллы сағсағанын,  
Ағзында сөзү галды.  
Бир графин, бир стол,  
Бир дә ки, өзү галды.

О, дәриндән аһ чәкди,  
Баш тутмады базары.  
Учду кәләк әшгийлә,  
Башга мешәйә сары.

Һәлә дә арамызда  
Белә сағсағанлар вар.  
Мұһазирә адилә,  
Халтура әдир онлар.

О. ҺАЧЫГАСЫМОВ

Москва



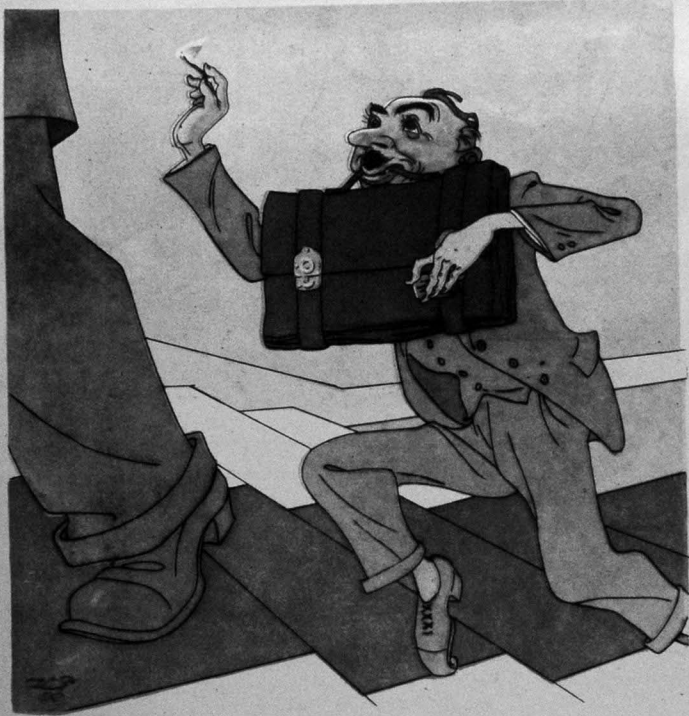
Зәнкбазов баягдандыр  
Отуруб креслода.  
Далбадал зәнк әләйир,  
Фүрсәти вермир бада.  
Һирсиндән үч «Қазбеки»  
Бир нәфәсә чәкир о.  
Сәси кур чыхсын дейә  
Юмурта да ичир о.  
Чыгырыб-багырмагдан  
«Языг» лап докур чана.  
Әлә бәрк гышгырыр ки,

Һәрә гачыр бир яна:  
— Вай, эвиниз йыхылсын,  
Үзүмүз ағ олмады!  
Зәнк әтмәкдән йорулдум,  
Енә план долмады.  
Зәнкбазов дейиб буну  
Ерә гоюр дәстәйи.  
О билмир ки, бу йолла  
Күлмәйәчәк истәйи.

Сабир ӘФӘНДИЕВ.

Нуха





Юхарыда кедәнләр, ашағыда сүрүнәләр

## БИЛДИРЧИННИ БӘЙЛИЙИ

Кешләдекки Фрунзе адина заводун йүкляшыны Рубен Погосов йолдашлары илә көрүшүб деди:

— Һаләлик савагыла галим, достлар! Мәним этәйин бәйиләр әлиндәдир. Кедирәм иччинарлыг әләмәйә.

Йүкляшынар тәччүблә сорашудлар:  
— Ай Рубен дайы, сән һара, иччинарлыг һара? Йохса бизя әлә салырсан?..

Рубен киши чибидәки әмри чыгарыб көстәрди. Әмрдә язылмышды: «Погосов әвәлүд бир нөмрәли сехинә нөвбә мүнәдиси вәзифәсинә тә'йин олуур. Айлыг маашы мин манат». Әмрин алтында завод директору Агаевин имзасы дурурду. Фәйләләр бу ишә мат-мәттәтәл галыб бир сөз демәдиләр.

Рубен Погосов өзү демешкән, «киши иччинарлыг әләди». Кечән илә август айынын 1-дән енә дә йүкляшынарны янына кәлиб деди:

— Һә, достлар, инди дә кәлдим бир ердә ишләбәт.

— Буз иччинарлыг?

Рубен киши алтдан-алтдан күләрәк деди:  
— Ә, эшитмәсинизди, билдирчинни бәйлийи дари хырманя гуртарана гәдәрдир... Мәним дә бәйлийин гуртарды.

— Белә иш олмас,— дедә йүкляшынар сәс-сәс вердиләр.— Йәгин Агаев сәни әлә салыб, һеч нөвбә мүнәдиси дә тәздән йүкляшыны вәзифәсинә көндәрәк олар? Әрвәз яз, әләми

бир-биринә гарышдыр, бу әмри ләгә әләтдир, енә дә өз ериндә гал. Иччинарлыг ахышдыр.

Рубен киши чийиларни атым:

— Аллаһ Агаевин өмрүнү узун әләсин,— деди.— Мән ондан ердән-көйә гәдәр разыям, онун бу ахышлыгынын әвәзиндә һәмишә она дуачы варам.

О күндән бәри Рубен Погосов енә дә әвәл-кеш пәнәсиндә — йүкляшыны вәзифәсиндә чәк-чәк пәнәсиндә — йүкляшыны вәзифәсиндә чәк-чәк пәнәсиндә... Һәлә бу иччинарлыг сирфини үстү ачылдымышдыр. Әслинә бахсан бу мәсәләдән хәбәрлар олан вардыр. Рубен Погосов Кешлә район ичтимаи-тә'минат шә'бәсиндә комиссиядән кечиб пенсия алмалы иди. О, фурсәти фовтә вермәйиб өзүнү Агаевин кабинетинә салды.

— Йолдаш директор,— деди— билсирсиниз ки, пенсиянын чох вә я азлыгы маашын чох-азлыгында асылдыр. Йүкляшыны бабанын бир-йәм, айда беш йүз, алты йүз манат пул чыхар. Кәлсәң мәнә бир ахышыг әләсин?..

Агаев комиссия күләриндә Рубенә ахышлыг әләди. Ону «иччинарны» вәзифәсинә «ирәли чәкди», мин манат мааш тә'йин этди. Бу бәрәдә район ичтимаи-тә'минат шә'бәсинә арайыш көндәрди вә һәмин арайыш әсәсиндә она һәр ай алдыгы маашын әли фәизин миғдарын дә, йә'ни беш йүз манат пенсия верилмәсиз гәрәра алмын. О күнүн сәһәри исе Рубен Агоповнү өзү демешкән, «билдирчинни бәйлийи дә гуртарды».

Б. НОВРУЗЗАДӘ



### ГАБАҒА КЕДӘН ФАБРИК

Күндәрин бир күнүндә Кирпи района кетмишди. Бир нәфәр қолхозчу она ахылашыб деди:

— Истәйирсиниз сизгә вағзала гәдәр өтүрүм. Сиз йәгин Бахыдан кәлиминиз.

— Нәдән билдиниз?  
— Аягыңыздакы узунбоғаз резин чәкмә-ләрдән.

— Баша дүшүрәм.  
— Бурада баша дүшүлмәйән иә вар ки?

Чәкмәләринизни боғазы тәздәр, амма дабаны илә пәнәсиндә саламат ер йохдур. Мән бахдан кими билдим ки, бу, Бақы резин маллар истәһсалы фабрикниңиң малдыр. Кечән илә беләсиндән бир чүт дә мән алмышдым. Ики күн кәйән кими дағалды.

Кирпи бу сәзүн чавабиндә күлүмсәйәрәк деди:

— Йох, ишәчүрлүк әләмәк олмас. Бир илин ичиндә кишиләр хейли габаға кедибләр. Инди бурадыгылары биринчи нөв узунбоғаз резин чәкмәләр икигә давамлыдыр. Дүз дәрәдә күн кәймәк олуур.

### ИЧКИНИН ХЕЯРИ

Ики мубәһисә әдән чаван оғлан Кирпидән сорашуду ки, Кирпи гардаш, сән билән ички хейрлидир, йохса зиялы? Кирпи онлара белә чаваб верди:

— О бахыр адамын әлинин кәрәмәтини.

Сорашудулар:

— Нийә?

Кирпи чаваб верди:

— «Нийәсиниз» Баһрамтәлә тикинтисинә хидмәт әдән 1 нөмрәли чайхананың чайчысы Чәфәр Чәфәров биләр. Чунки онун чайханасында пиво сатылган күнләр, чайхана да ләгәз олууру, онун чайы да. Бәдәләр чинкәлдәйир, әлә тигмәт гәлүр ки, башлы-башлыны сахласын. Бундан сонра һәмин күн чай стаканларында әридилмәк олан шәкәр базарда әридилбә төкүлүр Чәфәровун чибәни. Инди көрдүнүмү, спиртли ичкинин дә һәрдәнбир хейри олуур?

### ГАЙГЫКЕШ РӘИС

Сурахымы дайначаргына топашаларнын һәмисы Бақы электрик әмри йолууну рәис Бағырлынын даһычә алыб-верерди. Бирини бағыра-бағыра дейрди: «Бағырлы һеч илдир варгалын тикинтисини баша улуру, бизим дә гаранлыгдә гол-габыргамыз ора-бура дәйиб әзләр, бағыра-бағыра галмыр». Бир башгасы да онун сәзүнә сүвәт вериб сөйләйрди ки: «Бу бәрбад вағзала кедиб-кәлмәкдән чанымыз чәзана кәлиб, көрүнүр рәис чанымын дүшмәндир».

Бу вахт Кирпи гийбәт тырнәллара ахылашыб зарәфәтә деди:  
— Ай чәмәт, сәһә әлбирсиниз, әксинә, көрүнүр Бағырлы йолдаш чәк гайгыкеш адамдыр. Вағзалын тә'минини баша вурмур ки, сиз дәрәзәлдән энәб топазәрә галхасиниз, аяшыл күләрдә зәлиб кәлән кәлмәчәлдә үзүкүлдү аршылар кечирәсиниз, һәм чанымыз сәгәл олмуш, һәм дә Бағырлы кими рәис һеч вахт унутмайсизыз.

Осман МИРЗӘЕВ.



**НӨРМƏТЛИ КИРПИ!**

Кировабадакы икi нөмрəли автобазанын бензин калонкасына яншимаг олмур. Бир-ики литр бензин алынча чанымыз богазымыза йыгылыр. Дийрилик: ай Нурəддин айыб дейлли, нэ үчүк бизи иччи-оирсəм?

Бензин бурахан оглан бизə бəхыб кулур. Дейри:

—Бурада Нурəддин нэ кəзир, мəним адим Нусейн, фамилиям да джəбрəвдур. Бу оглан да Нурəддин гəрдəшдыр, Нусейнов.

Дийрилик: чаным икi нөмрəли автобазанын штатында бензин бурахан Нурəддиндир. Сиз нардан чыхмысымыз?...

Гайдыр ки:

—Нурəддин автобазанын штатындабыр, биз дə Нурəддинин штатындабыг. О, бизə кəлмэк элэйир, биз дə она.

Истəдик кедəк автобазанын директоруна шикəйт элэйик. Нусейн гапыны ачыб бəди:

—Кейин, кимə иштэйрискиз шикəйт эдик. Биз директордан мəвəчиб алмырыг ки, ондан да горхаг. Нурəддин үчүн ишлэйирик, она да табейик.

Нөрмəтли Кирпи, кəрəси Нурəддин Нусейнов автобазадан нэ гəрдəр мəвəчиб алыр ки, эликин алтында да икi адам ишлэдир?

Шоферлэр

# Кирпи Гардаши!

**КИРПИ ГАРДАШ!**

Почталайн кəндимизə кəлмэк кимн севийирик. Дийрилик, неч ол-мэса, гəзетлəрдəн ени мəдуматлары охурыг. Анчаг почталайн Сейидли кəндикан Нəзи Асламов адына колхозундан чыхыб бирбаш өз эвмэк кедəндə бүтүн үмидимиз кəсидир. Нечə вəхтдыр гəзет вə журнал узүнə нəсрəт галмышыг. Мəктуб кəндəририк кетмир, чаваб кəзлэйирик, кəлмир.

Биз бу бəрəдə колхоз сəдри Гарев йолдаша мурəчиəт этдик вə дедик ки, колхоз почталайну мəктəб, хəстəхана вə башга тəшкилатлара да хидмəт этмэлдир. Бу бəрəдə нөкумэтин гəрəры да вəрəдыр. Сөзүн дүзү, колхоз сəдри Гарев йолдаш неч сөзүмүзə гулаг асмаг иштəмэди.

Кирпи гəрдəш, бəлкə сиз колхоз сəдри Гарев йолдашы баш саласымыз ки, тəрликтəн өлө чкисин! Колхоз почталайну кəндə олан тəшкилатлара да хидмəт этмэлдир.

Н. МƏММƏДОГЛУ

**КИРПИ МУƏЛЛИМ!**

Мəн сизə өз бейүк гəрдəшымдан шикəйт элэмэк иштэйирик. Гардашым орта мəктəби чохок гуртары вə нəмиша мəним дəрслəрмэ кəлмэк эдир. Амма ахыр вəхтлар башлайыб мəни иччтəмэй ки, «кимядан неч нэ билмирсəк». Дийириг «ай гəрдəш, нинки мən, бизим синифкə шакирдлəрин неч бириси кимядан бирчə кəлмэ дə билмир...» О, инанмайыб дейир ки, «сəн коразейансэн, өйрəнимсэн».

Мəн гəрдəшымы инандыра билмирэм ки, өйрəдөн олсə өйрəнəрэм. Илин эвэллindən мəктəбимиздə кимя муəллими йохдур. Она кəрə дə кимя дəрси кечийирик...

Икинчи руб башлайындан мəним дə дəрдим икигəт артыб. Бу дүб-дүб сонра гəрдəшым мəни икигəт данлаячак. Чүнкн дəбият муəллимиг дə башга мəктəб кəчүрүлүб... Демəли дəбият дəрслəри дə кечириллэйик, арада шакирдлэр данлаг алтында салмаг.

Кирпи муəллим, бəлкə сиз бизим дəрдимиз РХМШ мүдири Арзуман муəллимгə итирискиз, бизи данлаг алтындан гуртармаг үчүн тəдбир кəрсүн?!

А. АҒАЗАДӨ  
Әли Байрамлы району, Гəрəбагылыр кəнди, 8-чи синиф шакирди.

**КИРПИ КӨМƏК ЭЛƏДИ**

Риссəм З. НƏЙИМБЕЙЛИ

«Таныш олу!» сəрлөвəли фел'етонда (15-чи нөмрə, 1955-чи ил) Губа району Рустав вəрəм хəстəханасынын баш нəкими Муртуз Элэкбəрову совет нəкиминə яршамиян нəрəкəти наггында азылымышды.

Губа район партия комитэсинин катиби М. Элевс йолдаш редакциямыза азыр ки, фел'етон район партия комитэсинин бəрсунда музакир эдилмиш вə Элэкбəров ярмаз нəрəктлəринə кəрə Сов.ИКП үзүлүгүндəн чыгарымышдыр.

Бу бəрəдə Азəрбайжан ССР сəниййə назиринин муавини Чавадов йолдаш да бизə хəбэр вєрир ки, Муртуз Элэкбəров назирлийин коллекциясынын гəрəры илэ вəзифэсиндэн кəтүрүлүшүдүр.

Журналымызын 1-чи нөмрасиндə (1956-чи ил) Баки кəнд тəсəрүфаты техникумууну 4-чү курс тəлэбеси, комсомолчу Бəһрам Элевсин кино-театрларын габагында билет алыб баһа гылымгə сатаркан комсомол патрулу тэрəфиндэн тутумасы наггында азылымышды.

Кəнд тəсəрүфаты техникумууну комсомол комитэси бəрсунда Б. Элевсин бу нəрəкəти музакир эдилэрək, она шиддотди теймэт вєрилмишдир.

Журналымызын 24-чү нөмрасиндə Ярдмылы районунда диш нəкимини олдамасы наггында азылымышды.

Азəрбайжан ССР Сəниййə Назирлийиндэн бизə азырлар ки, бу күнлəрдə Ярдмылы районуна диш нəкими кəндəрилмишдир.

Загаталадан алдыгымыз бир мəктубдə Әлибад кəнд иштəлэк чəниййэтин сəдри Мусабей Бабевини чинайоткарлыгы наггында азылымышды. Нəмин мəктуб Загатала РИК тэрəфиндэн йолланалмыш вə мəктубдə кəстəрилэн фактлар доғру олдуғуна кəрə М. Бабев вəзифэсиндэн кəтүрүлэрək мəсу'лиййэтə чəлб эдилмишдир.

Чəбрайл районундан бизə кəндəрилэн мəктубдə район мəркəзиндəки клубда кино тамашаларынын ярытмаз кəстəрилмэси вə эһалийгə мэдэни хидмэтин сəвиййэсинин ашагы олмасы наггында азылымышды.

Чəбрайл РИК-дэн бизə азырлар ки, мəктубдə кəстəрилэн фактлар доғрудур. Кинематшан ишдэн кəтүрүлүшүдүр, эһалийгə мэдэни хидмэти яхшылашдырмаг үчүн бир сыра тəдбир кəрүлүшүдүр.



— Достун мүфəттиш кедир, чагыраг о да кəлиб есин.

— Данд архайын ол, емөкдөн кəлир вə пайыны да апарыр.

Редактор — Әвəл Садыг Редакция нөв'эти: М. Абдуллаев, Н. Ахундов, С. Гəвирзadə, К. Кəзымзadə, С. Мəликов, Г. Мəжмэди, И. Ночəфеулу, М. Райим, С. Рəһман, С. Рустам.

«Коммунист» гəзетинин нөшри. Редакциянын адреси: Баки, Коммунист күчəsi, 11/13. 4-чү гапы, 2-чи нөртəбө. Тел. 2-67-17. Абуно гиймэти: айлыгы 3 манат.

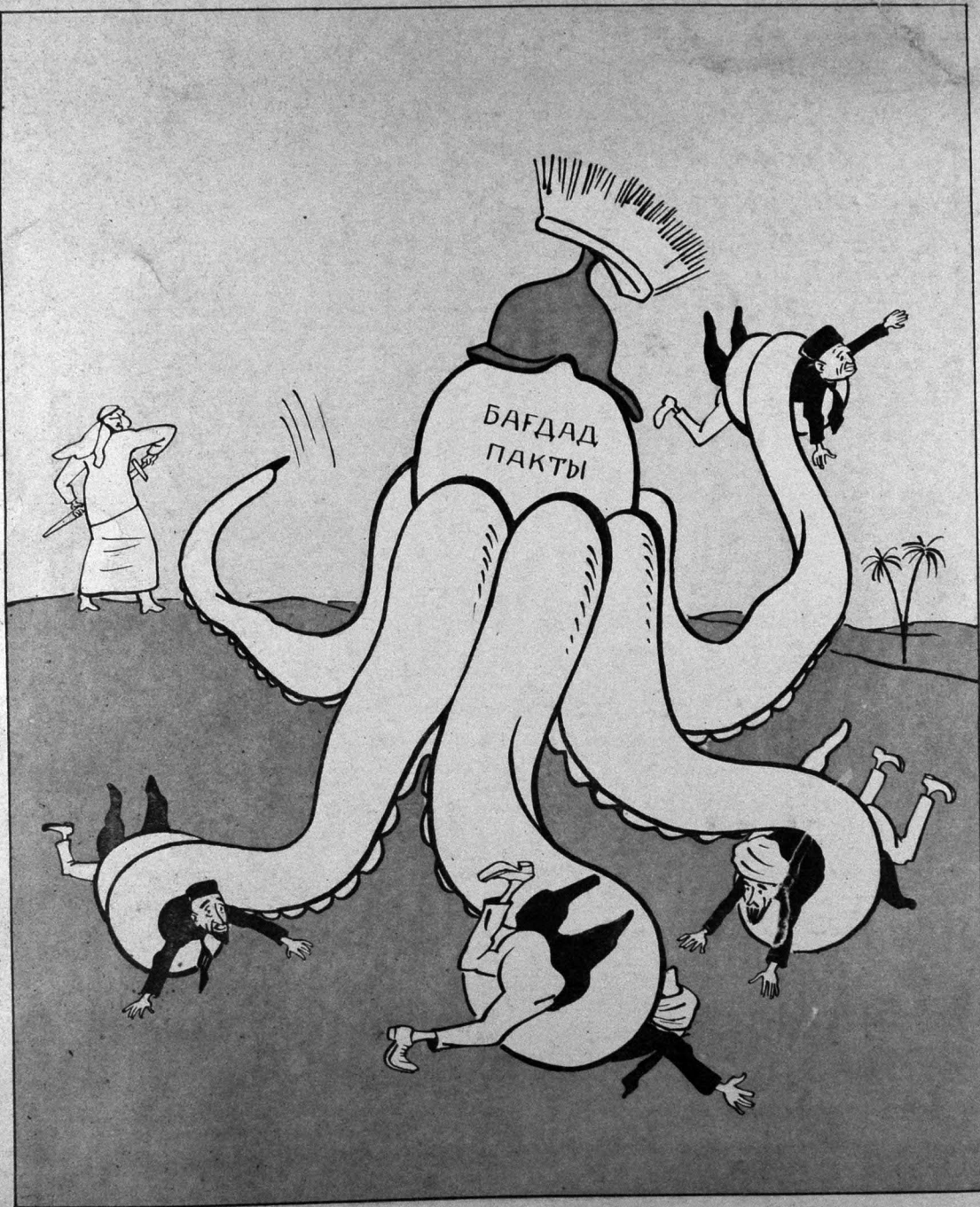
ФГ 07123. Сифарш № 62. Тираж 40.000. Кағыз форматы 70x1054. Чапа нызаланмыш 8/1-66.

Азəрбайжан ССР Мəзəлият Назирлийинин 26 комиссар адына мəтбэси. Баки, Әли Байрамлы күчəsi, № 3.

M.F. Axundov adına  
Azərbaycan Milli  
Kitابخanası

1823





Багдад пактынын һәгиги симасы

(Мисирдә чыгхан „Роз Әл-Юсиф“ журналындан)